MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (GHAWDEX) GURISDIZZJONI SUPERJURI

MAGISTRAT DR. ANTHONY ELLUL

Seduta tad-19 ta' Frar, 2008

Citazzjoni Numru. 75/1992/1

Citaz. numru:- 75/1992AE

Michael Camilleri u b'digriet tas-6 ta' Lulju 2007 il-gudizzju gie trasfuz f'isem Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri ulied il-mejjet Michael Camilleri stante l-mewt tieghu fil-mori tal-kawza, f'ismu proprju u f'isem ohtu msiefra Vincenza Agius, u b'nota tat-18 ta' April 2007 Vincenza Agius assumiet l-atti tal-kawza peress illi rritornat mill-esteru, Maria xebba Camilleri, u Paola xebba Camilleri, Joseph Camilleri u b'digriet tad-9 ta' Mejju 2006 il-gudizzju gie trasfuz f'isem Pawla armla ta' Joseph Camilleri u ta' wliedha Joseph Camilleri, Natalina mart Joseph Buttigieg, Giacinta mart Paul Sultana, Giovanna sive Jane mart Joseph Theuma u Carmelo Camilleri f'ismu proprju u bhala prokuratur ta' hutu misiefra Peter Camilleri, Raymond Camilleri, Maria mart Frank Azzopardi u Margaret mart Salvu Bajada stante l-mewt ta' l-attur Joseph Camilleri fil-mori tal-kawza u Salvu Camilleri

Vs

Peter Camilleri u Anthony Camilleri

Il-Qorti,

Divizjoni – Preskrizzjoni estintiva ta' tletin (30) sena (Artikolu 2143 tal-Kodici Civili) tapplika f'kawza ghal divizjoni ta' eredita' ?

Rat ic-citazzjoni prezentata fil-15 ta' Gunju 1992 li biha l-attur ppremettew li:

Fl-4 ta' April 1982 mietet gewwa n-Nadur, Giovanna Camilleri li tigi omm il-kontendenti, armla ta' Carmelo u bint il-mejtin Publius Vella u Grazia xebba Sultana, li rregolat is-successjoni taghha permezz ta' testment fl-atti tan-nutar Giuseppi Cauchi tat-23 ta' Dicembru 1973;

Skond dan it-testment hi hatret bhala eredi taghha lil uliedha, kwantu ghal nofs lill-attur Michele Camilleri u n-nofs l-iehor lill-atturi Vincenza Agius, Maria xebba Camilleri u Paola xebba Camilleri.
L-imsemmija Giovanna Camilleri kienet mizzewga lil Carmelo Camilleri li miet fit-13 ta' Jannar 1951.

L-imsemmi Carmelo Camilleri miet intestate u ghalhekk il-wirt tieghu ddevolva favur uliedu l-kontendenti fi kwoti ndaqs bejniethom.

L-atturi jridu li jaqsmu l-eredita ta' ommhom mill-wirt ta' missierhom sabiex dik ta' l-omm tigi assenjata lil min tispetta bil-ligi.

Talbu ghalhekk il-konvenuti ghaliex sabiex din il-Qorti:-

1. Tiffissa u tistabilixxi l-konsistenza tal-komunjoni tal-akkwisti gia ezistenti bejn Carmelo u Giovanna konjugi Camilleri, billi jigi dikjarat li tikkonsisti f'dawk il-beni li jirrizulta fil-kors tal-kawza.
2. Taqsam il-komunjoni tal-akkwisti iffissata f'zewg porzjonijiet ugwali li jigu assenjati wahda lill-eredita' ta'

Carmelo Camilleri rapprezentata mill-kontendenti bejniethom, u l-ohra lill-assi partikolari tal-imsemmija Giovanna Camilleri.

3. Tistabilixxi l-konsistenzi tal-assi partikolari tal-mejta Giovanna Camilleri billi jigi dikjarat li jikkonsistu f'nofs il-komunjoni tal-akkwisti fuq imsemmija u dawk il-beni l-ohra kollha li jirrizultaw fil-kors tal-kawza.

4. Tistabilixxi l-konsistenzi tal-assi partikolari tal-mejta Giovanna Camilleri billi jigi dikjarat li jikkonsistu f'nofs il-komunjoni tal-akkwisti fuq imsemmija u dawk il-beni l-ohra kollha li jirrizultaw fil-kors tal-kawza.

5. Tassenja l-assi ereditarji ta' Giovanna Camilleri hekk ffissati lill-atturi Michael Camilleri proprio et nomine, Maria xebba Camilleri u Paola xebba Camilleri fil-kwoti stabbiliti minn Giovanna Camilleri kif fuq spjegat.

6. Tahtar nutar pubbliku biex jippubblika l-att ta' divizjoni opportun f'data hin u lok li jigu ffissati ghal dan il-ghan mill-Qorti, bl-intervent ta' kuraturi li jigu nominati sabiex jirraprezentaw lill-eventwali kontumaci fuq l-att opportun.

Permezz ta' nota ta' l-eccezzjonijiet prezentata fl-14 ta' Lulju 1992 (fol. 9), il-konvenuti ddikjaraw li ma jopponux ghall-likwidazzjoni u divizjoni mitluba, salv dejjem il-verifika tal-kwoti u li l-qasma ssir a baz ta' valuri ffissati minn periti nominati ghal dan il-fini. Il-konvenuti ressqu wkoll talba rikonvenzjonali in kwantu jsostnu li ladarba qeghda tintalab il-qasma tal-eredita' ta' Giovanna Camilleri, lanqas ma jridu jibqghu fi stat ta' komunjoni ma' l-atturi ghal dak li jirrigwarda l-assi tal-mejjet missierhom Carmelo Camilleri u ghalhekk il-wirt iddevolva skond il-ligi fuq it-tmien (8) wliedu, ugwalment u ndaqs bejniethom.

Ghalhekk il-konvenuti talbu lill-Qorti sabiex:-

1. Tiffissa u tistabilixxi l-konsistenza ta' l-assi partikolari tal-mejjet Carmelo Camilleri billi jigi dikjarat li jikkonsisti f'nofs il-komunjoni ta' l-akkwisti stabbilita skond l-ewwel talba ta' l-atturi u dawk il-beni l-ohra kollha li jirrizultaw fil-kors tal-kawza.

2. Taqsam l-assi ereditarji ta’ Carmelo Camilleri, fit mien (8) porzjonijiet.

3. Tassenja dawn il-porzjonijiet lil kull wiehed u wahda mill-kontendenti u dan permezz ta’ perit nominat sabiex jirredigi l-pjan ta’ qasma, u billi jigi nominat nutar pubbliku biex jippubblika l-att ta’ divizjoni opportune f’data, hin u lok li jigu ffissati ghal dan il-ghan minn din il-Qorti, bl-intervent ta’ kuraturi li jigu nominati sabiex jirraprezentaw lill-eventwali kontumaci fuq l-att.

Permezz ta’ nota ta’ l-eccezzjonijiet prezentata mill-atturi (fol. 26) ghat-talba rikonvenzjonali, iddikjaraw li huma ma jopponux ghat-talba attrici.

Rat in-nota ta’ l-eccezzjonijiet ulterjuri prezentata fit-18 ta’ Frar 2008 ghat-talba rikonvenzjonali, prezentata mill-atturi Paola u Maria ahwa Camilleri li permezz taghha eccepew li l-azzjoni fir-rigward tal-eredita’ ta’ Carmelo Camilleri hi preskritta ai termini tal-preskrizzjoni estintiva tal-artiklu 2143 tal-Kodici Civili.

Rat in in-nota ta’ l-eccezzjonijiet ulterjuri prezentata fit-18 ta’ Frar 2008 ghat-talba rikonvenzjonali, prezentata mill-atturi Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri li permezz taghha eccepew li fir-rigward tal-eredita’ ta’ Carmelo Camilleri l-azzjoni hi preskritta abbazi tal-preskrizzjoni estintiva ai termini tal-Artikolu 2143 tal-Kodici Civili.

Rat l-atti kollha tal-kawza, inkluz id-dokumenti kollha u n-nota ta’ sottomissjonijiet prezentata mill-atturi.

Rat il-verbal tas-seduta tas-7 ta’ Jannar 2008 minn fejn jirrizulta li l-kawza giet differita ghal-lum ghas-sentenza.

Ikkunsidrat:-

1. Il-kaz jittratta l-qasma ta’ l-ereditajiet ta’ Giovanna Camilleri, li mietet fl-4 ta’ April 1982, u ta’ Carmelo Camilleri li miet fit-13 ta’ Jannar 1949 (fol. 13). Mill-atti jirrizulta li:-

(A) **<u>Giovanna Camilleri</u>** ghamlet testment fit-23 ta' Awwissu 1973 fl-atti tan-nutar Dr. Giuseppe Cauchi (fol. 10-12) u bhala eredi taghha istitwit lill-attur Michael Camilleri (nofs l-eredita) u lill-atturi Maria Camilleri, Vincenza Agius u Paola Camilleri in kwantu ghan-nofs l-iehor ta' l-eredita'.

(B) **<u>Carmelo Camilleri</u>** miet intestat u wirtuh t-tmien uliedu, igifieri Michael Camilleri, Vincenza Agius, Maria Camilleri, Paola Camilleri, Joseph Camilleri, Salvu Camilleri, Peter Camilleri u Anthony Camilleri. Dan ifisser li kull wiehed minnhom ghandu part minn tmienja (1/8) mill-gid formanti parti minn din l-eredita', b'dan li b'kuntratt li gie ppubblikat fil-5 ta' Settembru 2003 fl-atti tan-nutar Dr. Kirsten Dimech il-konvenut Anthony Camilleri biegh lill-konvenut l-iehor (Peter Camilleri) s-sehem tieghu (ottava parti ndivza) mill-wirt ta' missierhom.

2. Il-kwoti tal-kontedenti f'dawn l-ereditajiet huma s-segwenti:

	<u>Giovanna Camilleri</u>	**<u>Carmelo Camilleri</u>**.
Michael Camilleri	½	1/8
Vincenza Agius	1/6	1/8
Maria Camilleri	1/6	1/8
Paola Camilleri	1/6	1/8
Joseph Camilleri	xejn	1/8
Salvu Camilleri	xejn	1/8
Peter Camilleri	xejn	1/8
Anthony Camilleri	xejn	1/8[1]

Dwar dan m'hemmx dizgwid bejn il-partijiet.

[1] Sehem li kif rajna nxtara fil-mori ta' dawn il-proceduri mill-konvenut Peter Camilleri wara sentenza li nghatat fil-15 ta' Novembru 2001 mill-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Gurisdizzjoni Superjuri fil-kawza fl-ismijiet **Peter Camilleri vs Anthony Camilleri** (Cit. numru 114/1993).

3. Ghal dak li huma assi ereditarji, u dwar dan hemm qbil ukoll[2], mill-provi rrizulta li dawn jikkonsistu:-

(a) Fil-beni formanti parti mill-**komunjoni ta' l-akkwisti** bejn Carmelo u Giovanna konjugi Camilleri, li kienu:-

- Art Ta' Mewta, Triq San Blas, Nadur, Ghawdex (kejl ta' cirka sebgha mija u disgha u disghajn metri kwadri – 799mk [fol. 228 u 362]). Stmata erbgha u ghoxrin elf u sitt mitt lira Maltija (Lm24,600) (fol. 224);
- Il-fond numru erbgha u hamsin (54), Triq ta' Said, Nadur (fol. 363, 370 u 371). Stmat hamsa u ghoxrin elf lira Maltija (Lm25,000) (fol. 224);
- Art tad-Duru, Nadur (kejl ta' cirka mitejn u sbatax-il metru kwadri – 217mk [fol. 231 u 364]) li ma jirrizultax li ghandha access ghall-triq pubblika. Stmata erbgha mitt lira Maltija (Lm400) (fol. 224);

(b) **Assi parafernali** ta' Carmelo Camilleri:-

- Art tad-Dikka jew ta' Wied Bin Gemma, limiti tan-Nadur (kejl ta' cirka sebgha mija u tnejn u hamsin metri kwadri – 752mk [fol. 234 u 367]). Stmata elfejn lira Maltija (Lm2,000) (fol. 224);
- Art tal-Meandra, Triq il-Mithna Qadima (kejl ta' cirka mija u wiehed u tmenin metri kwadri – 181mk [fol. 232 u 365]). Stmata tnejn u ghoxrin elf lira Maltija (Lm22,000) (fol. 224);
- Art tal-Bir, Nadur tal-kejl ta' cirka erbgha mija u hmistax il-metri kwadri – 415mk [fol. 233 u 366]). Stmata elfejn lira Maltija (Lm2,000) (fol. 224);
- Art San Blas – porzjon wiehed ta' cirka mija u tlieta u disghajn metri kwadri – 193mk [fol. 235 u 368]. Stmata mitt lira Maltija (Lm100) (fol. 224);

[2] Ara l-verbal li sar fis-seduta li ghamel il-perit tekniku fis-26 ta' Frar 1994 (fol. 253).

- Art San Blas porzjon ohra tal-kejl ta' circa mija u disgha u tletin metri kwadri – 193mk [fol. 236 u 369]. Stmata tmenin lira Maltija (Lm80) (fol. 224);

Ghal dak li huma assi partikolari tal-mejta Giovanna Camilleri, hemm qbil bejn il-werrieta taghha li ghandhom jibqghu in komun. F'tali cirkostanzi l-Qorti tqies li dawn l-assi m'ghandhomx jifformaw meritu ta' din il-kawza, in kwantu jista' jkollok divizjoni parzjali fejn hemm qbil bejn il-werrieta (ara f'dan is-sens kawza deciza mill-Qorti tal-Kummerc fil-21 ta' Ottubru 1992, fl-ismijiet **Spiridione Curmi et vs Salvatore sive Saviour Curmi**). L-istess argument japplika ghal dak li jikkoncerna porzjon art maghrufa bhala tal-Muxi limit tal-Qala tal-kejl ta' cirka siegh (fol. 251) li jirrizulta li tifforma parti mill-assi parafernali ta' Carmelo Camilleri (fol. 246).

4. B'riferenza ghall-wirt ta' Carmelo Camilleri, l-atturi Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri jsostnu li peress li miet fit-13 ta' Jannar 1951 (mill-provi jirrizulta li miet fit-13 ta' Jannar 1949) it-talba rikonvenzjonali li ghamlu l-konvenuti hi preskritta bit-trapass ta' tletin (30) sena (Artikolu 2143 tal-Kodici Civili[3]). Il-Qorti ma taqbilx ma' dan l-argument in kwantu:-

(a) It-talba ghal divizjoni hi mpreskrittibbli in kwantu d-dritt li wiehed jitlob il-qasma tal-assi ereditarji hu inerenti ghad-dritt ta' proprjeta'. Il-kaz odjern m'huwiex wiehed fejn qeghda tigi nvokata l-preskrizzjoni akkwizittiva ta' tletin (30) sena. Skond l-Artikolu 2107(2) tal-Kodici Civili: *"il-preskrizzjoni hija wkoll mezz sabiex wiehed jehles minn azzjoni, meta l-kreditur ma jkunx ezercita l-jedd tieghu ghal zmien li tghid il-ligi"*. Fejn ghandek wirt li ghadu ma nqasamx, ma jistax jithalla l-istat ta' komunjoni ghas-semplici raguni li jkun ghaddew tletin (30) sena mill-ftuh tas-successjoni. Kieku wiehed kellu jaddotta l-argument tal-konvenuti, ikun ifisser li l-kontendenti jridu jibqghu fi stat ta' komunjoni minghajr ebda possibilita' li

[3] *"L-azzjonijiet kollha, reali, personali, jew misti jaqghu bil-preskrizzjoni eghluq tletin sena, u ebda opposizzjoni ghall-preskrizzjoni ma tista' ssir minhabab n-nuqqas ta' titolu jew ta' bona fidi"*.

jinqasam il-wirt. Pero’ il-ligi stess (Artikolu 496 tal-Kodici Civili) tipprovdi li hadd ma jista’ jigi mgieghel jibqa’ fi stat ta’ komunjoni salv ghall-eccezzjonijiet kontemplati mill-ligi. Li l-azzjoni ta’ divizjoni hi mpreskritibbli giet konfermata fis-sentenza moghtija fil-kawza **Anna Coleiro vs Michael Portelli et** deciza mill-Qorti ta’ l-Appell fit-22 ta’ Novembru 1905, *“L’azione di divisione e’ imprescrittibile durante il tempo in cui I coeredi godono i beni ereditari con la veste di comunisti”* (Vol. XIX.i.120)[4]. Hekk ukoll fil-kawza **Carmela Deguara et vs Angela Deguara et** deciza mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili fit-8 ta’ Ottubru 1964 (Vol. XLVIII.ii.1182) gie konfermat li f’kazijiet ta’ divizjoni *“…m’hemm lanqas kwistjoni ta’ preskrizzjoni ghax kif tghid il-ligi stess id-divizjoni tista’ tintalab fi kwalunkwe zmien lit kun ghadha tipperdura l-indivizjoni”*. Issir preskrittibbli fejn wiehed mill-werrieta ma jibqax igawdi l-haga jew hwejjeg b’mod indiviz bhala konsorti imma jipposjedihom separatament u bl-eskluzjoni tal-konsorti l-ohra. F’dawk ic-cirkostanzi tapplika l-preskrizzjoni akkwizittiva (ara wkoll sentenza moghtija mill-Qorti ta’ l-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Grazia Borg vs Rosa Farrugia nomine et** deciza fil-15 ta’ Marzu 1957 – Vol. XLI.i.168) u mhux dik estintiva. Inoltre, l-Artikolu 498 jipprovdi li *“il-qasma tista’ tintalab ukoll ghad illi wiehed mill-komproprjetarji jkun gawda separatament bicca mill-beni in komun, izda dan kemm-il darba ma tkunx saret qasma jew ma jkunx hemm pussess bizzejjed li jaghti lok ghall-preskrizzjoni”*. Mela, hu evidenti li l-ostakolu ghat-talba ta’ qasma hu fejn hemm lok ghall-preskrizzjoni akkwizittiva.

F’dan il-kuntest hu utli li ssir riferenza ghal dak li jghid l-awtur Francesco Galgano[5]:- *“La legge esige – questa e’ la tradizionale ragione dell’imprescrittibilita’ del diritto di proprieta’ – che ogni bene abbia un proprietario, al quale potersi rivolgere per esigere l’adempimento delle disposizioni che concernonon il regime dei beni…. La proprieta’ si perde per non uso solo se al non uso del*

[4] Fil-kawza fl-ismijiet **Carolina Davison et vs Marianna Debono et** deciza mill-Prim’Awla tal-Qorti Civili fis-7 ta’ Novembru 1935 (Vol. XXIX.ii.736) gie osservat li: *“l-azzjoni tal-proprjetarju biex jiehu dak li huwa tieghu ma tistax tigi opposta b’semplici preskrizzjoni estintiva, imma b’dik akkwizittiva, konvolgenti l-pussess ta’ l-eccipjenti”*. Hu pacifiku li l-proprjeta’ ma tintilefx bin-nuqqas ta’ uzu min-naha tas-sid.
[5] Diritto Privato, 9 Edizzjoni, Cedam (1996).

diritto da parte del proprietario corrisponde – come vedremo in seguito – il possesso della cosa prolungato nel tempo dap arte di altri, ossia se opera, a favore altrui, quello specifico modo di acquisto della proprieta' che e' l-usucapione. E in tal caso la estinzione del diritto di proprieta' per non uso e' qualificata dal fatto che altri e' diventato proprietario del bene".

(b) F'kull kaz certament li hemm rinunzja (Artikolu 2109 tal-Kodici Civili) bid-dikjarazzjonijiet li ghamlu l-atturi stess. F'dan ir-rigward issir riferenza:-

- Ghan-nota ta' l-eccezzjonijiet li pprezentaw fl-24 ta' Lulju 1992 (fol. 26) ma jopponux ghat-talba tal-konvenuti sabiex issir il-qasam tal-eredita' ta' Carmelo Camilleri;

- Ghal dak li gie verbalizzat fis-seduta li saret quddiem il-perit tekniku fid-19 ta' Frar 1993: *"Ghal dak li jirrigwarda l-assi partikolari ta' Carmelo Camilleri dawn iridu jigu divizi bejn il-partijiet kollha ndaqs bejniethom"* (fol. 245).

Ghalhekk l-eccezzjoni moghtija *in extremis* mill-atturi Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri li t-talba rikonvenzjonali hi preskritta skond l-Artikolu 2143 tal-Kodici Civili, ser tigi michuda.

5. Min-naha taghhom l-atturi Paola u Maria xebbiet Camilleri wkoll ipprezentaw nota ta' sottomissjonijiet (4 ta' Frar 2008). Fl-ewwel lok jibda biex jinghad li din in-nota ta' sottomissjonijiet giet prezentata tardivament in kwantu fis-seduta tat-12 ta' Ottubru 2007 il-kawza giet differita ghas-sentenza ghas-seduta tas-7 ta' Jannar 2008 u l-partijiet inghataw id-dritt li jipprezentaw nota ta' sottomissjonijiet sal-ahhar ta' Novembru 2007. F'kull kaz, f'din in-nota gew sollevati diversi punti li ser jigu trattati b'mod individwali:-

<u>Paola u Maria xebbiet Camilleri qatt ma gew notifikati u qatt ma awtorizzaw lil Michael Camilleri sabiex</u>

jidher ghalihom jew lill-avukat Dr. Michael Grech sabiex jirraprezenta l-interessi taghhom u jintavolaw eccezzjonijiet b'mod formali. Ghalhekk il-gudizzju m'huwiex integru u l-kawza u talba rikonvenzjonali huma nulli – Il-Qorti ma tifhimx kif wara li l-kawza ilha pendenti mill-15 ta' Gunju 1992 l-atturi Maria u Paola xebbiet Camilleri kellhom jistennew sa kwazi lejliet is-sentenza sabiex iqajmu din il-kwistjoni, minghajr ma nghatat eccezzjoni formali f'dan is-sens u wisq inqas ma saret talba sabiex iressqu eccezzjoni ulterjuri. Hu difficli li wiehed jemmen li tul dawn is-snin kollha l-atturi Paola u Maria ahwa Camilleri ma kienux jafu x'qieghed jigri jew li kienet qeghda ssir xi haga kontra r-rieda taghhom jew minn wara daharom. Hekk per ezempju jirrizulta li fl-14 ta' Frar 1997 il-perit tekniku ghamel access fil-fond numru 54, Triq Has-Sajd, Nadur, Ghawdex (fol. 220) fejn l-atturi Maria u Paola ahwa Camilleri jghidu li jghixu. Possibbli li anke b'dan l-access ma kienux jafu ? Mill-atti jirrizulta li fit-3 ta' Novembru 2004 Paola u Maria ahwa Camilleri kienu pprezentaw rikors (fol. 211) fejn allegaw li *"huma qatt ma awtorizzaw lill-huhom Michael Camilleri sabiex jistitwixxi xi kawza jew jaghmel xi proceduri legali ohra f'isimhom"* u talbu li l-Qorti tordna li ma jibqghux parti fil-kawza. Fir-rikors ma saritx riferenza ghal xi provvediment tal-ligi li jaghti xi awtorita' simili lil din il-Qorti. Digriet finali ma nghatax pero' mill-atti jirrizulta li matul is-snin ma baqghux jinsistu fuq din it-talba sakemm sar ir-rikors tal-4 ta' Frar 2008 (fol. 388). Sussegwentement fl-1 ta' Marzu 2007 l-atturi kienu gew notifikati (ara riferta fol. 320) b'rikors prezentat fl-20 ta' Dicembru 2006 (fol. 319), u digriet moghti fis-17 ta' Jannar 2007 (fol. 320). Permezz ta' dan ir-rikors il-konvenut Peter Camilleri talab ir-revoka tad-digriet moghti fl-24 ta' Ottubru 2006 (fol. 317) peress li l-kawza kienet giet differita *sine die*. B'risposta prezentata fid-9 ta' April 2007 (fol. 330) l-atturi ddikjaraw li *"l-esponenti qatt ma awtorizzaw lil Michael Camilleri jiftah xi kawza f'isimhom u huma sa ftit ilu ma kienu jafu xejn x'qed jigri fl-istess kawza. Kien biss wara l-mewt tal-istess Michael Camilleri illi huma saru jafu li huma atturi f'din il-kawza u bdew jippruvaw jifhmu x'kien qed isir. Sa dakinhar kien Michael Camilleri li kien jikkontrolla kollox"*. Mill-atti jirrizulta li Michael Camilleri miet fit-22 ta' April

2002 (fol. 340). Ghas-seduta tat-12 ta' April 2007 kienet prezenti Paola Camilleri li jidher ukoll li kienet qeghda tidher fl-interessi ta' ohtha Maria Camilleri (fol. 335). Fis-seduta tas-6 ta' Lulju 2007 (fol. 345) id-difensur ta' l-atturi Maria u Paola ahwa Camilleri ddikjara li jrid jaghmel eskussjoni tal-perit tekniku u l-Qorti kkoncediet lill-partijiet terminu ta' erbghin (40) gurnata sabiex jipprezentaw nota bid-domandi li jridu jaghmlu lill-perit tekniku in eskussjoni. Sussegwentement fis-16 ta' Awwissu 2007 (fol. 357) ghamlu rikors li bih talbu estensjoni ta' zmien sabiex jipprezentaw id-domandi in eskussjoni, talba li giet michuda b'digriet moghti fl-10 ta' Ottubru 2007. F'kull kaz fis-seduta tat-12 ta' Ottubru 2007, id-difensur ta' l-atturi Maria u Paola ahwa Camilleri[6] kienet prezenti u ghalhekk l-atturi kellhom l-opportunita' li jaghmlu domandi lill-perit tekniku. Dan l-atteggjament m'huwiex kompatibbli mat-talba tal-atturi Paola u Maria ahwa Camilleri sabiex jinhargu minn dawn il-proceduri, kif wara kollox m'hijiex l-eccezzjoni ulterjuri li taw lejliet is-sentenza. Inoltre, il-Qorti ma tistax tonqos milli tosserva li l-atturi Paola u Maria ahwa Camilleri:-

(a) Matul dawn is-snin kollha ma ressqux u wisq inqas talbu sabiex iressqu provi ta' dak li qeghdin jallegaw, jew provi ohra li kienu jolqtu l-meritu ta' din il-kawza. Dak li jinghad f'nota ta' sottomissjonijiet, rikors jew twegiba ghal rikors m'hijiex prova tal-kontenut. L-atti jinkludu c-citazzjoni (fejn Paola u Maria ahwa Camilleri huma ndikati bhala atturi u mhux li l-kawza qeghda tigi prezentata minn terza persuna ghan-nom taghhom, u hemm nota ta' l-eccezzjonijiet tal-atturi kollha ghat-talba rikonvenzjonali li ghamlu l-konvenuti).

(b) Ma talbux sabiex iressqu eccezzjonijiet ulterjuri. Eccezzjonijiet m'ghandhomx jinghataw f'noti ta' sottomissjonijiet.

(c) Ma ddikjarawx li m'humiex jaqblu mal-posizzjoni li minn zmien ghal zmien kien qieghed jigi dikjarat li hadu l-atturi (cjoe' li jridu li jibqghu in komun ghal

[6] F'dan l-istadju kienet Dr. Angele Formosa.

dik li hi eredita' ta' Giovanna Camilleri u l-qasma ghal dik li hi l-eredita' ta' Carmelo Camilleri). Kien biss fl-istadju tan-nota ta' sottomissjonijiet li qalu li huthom m'ghandhomx dritt fuq il-gid li jifforma parti mill-wirt ta' missierhom Carmelo Camilleri.

Fic-cirkostanzi, il-Qorti m'ghandix alternattiva ohra ghajr li tichad ir-rikors li pprezentaw l-atturi Paola u Maria ahwa Camilleri fit-3 ta' Novembru 2004 (fol. 211). Dan apparti l-fatt li bhala werrieta ta' Carmelo Camilleri jridu jkunu parti fil-kawza anke ghal finijiet ta' integrita' tal-gudizzju u bhala interessati f'din l-eredita'.

Fir-rigward tar-riferenza li ghamlu ghall-Artikolu 185 tal-Kap. 12, m'hijiex rilevanti in kwantu l-provvediment riprodott minnhom fin-nota ta' sottomissjonijiet hu kif gie jaqra wara l-emenda li saret permezz tal-Att XXIV tas-sena 1995, u jirreferi biss ghal nies li jkunu qeghdin ighixu fl-istess indirizz. Min-naha taghhom l-atturi jghidu li ma kienux residenti fl-indirizz 4, Triq il-Mithna l-Qadima, Nadur Ghawdex fejn saru n-notifiki.

<u>Preskrizzjoni Estintiva tat-talba rikonvenzjonali</u> – japplika *mutatis mutandis* dak kollu li nghad fil-paragrafu numru erbgha (4) tas-sentenza in kwantu eccezzjoni simili nghatat mill-atturi Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri.

<u>Okkupazzjoni tal-proprjeta' kollha formanti parti mill-eredita' ta' Carmelo Camilleri favur Maria u Paola ahwa Camilleri</u> –

F'dan ir-rigward huma rilevanti s-segwenti konsiderazzjonijiet:-

(a) L-atturi ma taw l-ebda eccezzjoni formali f'dan is-sens (jidher hawnhekk li l-atturi qeghdin jinvokaw il-preskrizzjoni akkwizittiva) u wisq inqas ma ntalab xi permess biex titressaq xi eccezzjoni simili; *"……illi eccezzjonijiet formali bhal ma hija dik tal-preskrizzjoni ma tistax titqajjem f'nota ta' osservazzjonijiet, izda ghandhom isiru b'mod formali taht forma ta' nota ta' eccezzjonijiet"*

(**Pauline Xerri et vs Lawrence Vella et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fil-31 ta' Ottubru 2007). Hekk ukoll, fil-kawza fl-ismijiet **Direttur tal-Artijiet vs Polidano Brothers Limited** deciza mill-istess Qorti fis-6 ta' Lulju 2007, gie konfermat li *"Izda l-preskrizzjoni ma tistax titqajjem f'nota ta' osservazzjonijiet li ssir fi stat tant avvanzat tal-kawza. Mhux konsentit li wiehed jintroduci element iehor gdid f'kawza, in sostenn tal-posizzjoni tieghu, wara li jkunu gew indirizzati l-argumenti kemm ta' naha u kemm ta' ohra u lkawza tkun thalliet ghas-sentenza b'semplici nota ta' osservazzjonijiet. L-istess nota ta' osservazzjonijiet infatti lanqas biss giet notifikata lill-kontroparti stante li l-Qorti kienet ordnat lill-konvenuta biex tipprezenta n-nota taghha qabel dik ta' l-attur, Direttur ta' l-Artijiet. Kien ikun modù iehor li kieku dik in-nota saret fi stadju bikri tal-kawza b'notifika lill-kontroparti sabiex din ikollha l-opportunita` tipprezenta l-provi jew is-sottomissjonijiet taghha dwar il-preskrizzjoni"*.

(b) L-atturi naqsu milli jsemmu l-Artikolu tal-ligi li fuqu qeghdin jibbazaw il-preskrizzjoni akkwizittiva. Lanqas mhu car jekk qeghdin jinvokaw il-preskrizzjoni akkwizittiva tal-wirt ta' Carmelo Camilleri jew preskrizzjoni akkwizittiva ta' xi whud mill-immobbli in kwantu japplikaw perjodi ta' preskrizzjoni differenti.

(c) L-atturi ma ghamlux talba, diment li l-kawza kienet ghadha ma gietx differita ghas-sentenza, li jressqu l-provi li *"huma ilhom jokkupaw il-proprjeta' kollha derivanti minn Carmelo Camilleri b'mod esklussiv, mhux interrott, kontinwu, pacifiku u pubblikament mid-data tal-mewt tieghu….."* (ara nota ta' sottomissjonijiet). Dan apparti l-konsiderazzjoni l-ohra li m'hemmx l-icken hjiel ta' prova dwar dan. Jekk Maria u Paola ahwa Camilleri qeghdin jibbazaw l-argument fuq il-preskrizzjoni akkwizittiva trentennali (Artikolu 2143 tal-Kodici Civili), *"…. Tibda tghaddi mill-gurnata li jibda l-pussess separat u eskluzziv; u biex tigi respinta l-azzjoni tad-divizjoni mhabba l-preskrizzjoni, hija necessarja l-prova ta' pussess publiku u eskluziv, li minnu timmanifesta ruhha b'mod mhux ekwivoku l-volonta' tad-dgawdija tal-haga komuni kollha; hemm bzonn, ghalhekk li min jinvoka favur tieghu l-preskrizzjoni ikun ippossjeda animo domini billi kien jikkunsidra ruhu proprjetarju u kellu l-fehma gusta li kien*

akkwista l-proprjeta" (**Grazia Borg vs Rosa Farrugia nomine et** deciza mill-Qorti ta' l-Appell fil-15 ta' Marzu 1957 – Vol. XLI.i.168). Prova li m'hemmx. Interessanti li fil-kawza citata l-attrici (wahda mill-konsorti) kienet ukoll qeghda tippossjedi haga komuni, u bhala tali kellha dritt li taghmel dan.

6. Ghal dik li hi divizjoni, fis-seduta tat-12 ta' Ottubru 2007 gie verbalizzat li *"Dr. Albert Camilleri ghall-konvenuti jirrimetti ruhu ghar-rapport tal-perit tekniku u jaqbel li l-proprjeta' mhux kommodament divizibbli"*. L-atturi isostnu li l-beni li jifformaw parti mill-komunjoni tal-akkwisti ghandhom jinqasmu fi tnejn *"…billi tigi assenajta nofshom lill-atturi wahedhom fil-kwoti indikati fic-citazzjoni para. 1, u n-nofs l-iehor jigi assenjat bejn il-kontendenti kollha inkluz l-istess atturi ndaqs bejniethom"* (verbal tas-seduta li sar fid-19 ta' Frar 1993 quddiem il-perit tekniku - fol. 245). F'dan ir-rigward l-atturi Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri[7] ghamlu riferenza ghal dak li nghad fic-citazzjoni u

(a) Verbal tas-seduta tas-26 ta' Frar 1994: *"L-atturi qeghdin jitolbu illi l-ewwel ji gu divizi sehem il-missier minn dak ta' l-omm fil-beni tal-komunjoni tal-akkwisti.* ***Sehem l-omm jigi assenjat indivizament lill-atturi Mikiel Camilleri in kwantu ghal nofs u Vincenza, Maria u Pawla ghar-rimanenti nofs minghajr divizjoni bejniethom****. Ghar-rigward ta' sehem il-missier kollu, sew dak mill-beni parafernali tieghu u sew mill-komunjoni tal-akkwisti irid isir il-qasma skond il-ligi billi fejn hu divisibbli jinqasam bejn tmeinja u fejn le jinbiegh b'licitazzjoni. L-atturi Michael Camilleri, Vincenza, Maria u Pawla jaccettaw ukoll li s-sehem taghhom jiehduh indiviz bejniethom. L-atturi Michael Camilleri, Vincenza, Maria u Pawla jaccettaw ukoll li s-sehem taghhom jiehduh indiviz bejniethom"* (fol. 254);

(b) Verbal tas-seduta tal-10 ta' Novembru 1995 (fol. 255): *"Dottor M. Grech ghal attur informa l-perit*

[7] Ara nota ta' sottomissjonijiet li pprezentaw fit-30 ta' Novembru 2007.

tekniku li Vincenza, Maria u Paola jridu jibqghu flimkien ma' Mikiel indiviz, minhabba li huma werrieta ta' l-omm".

Sussegwentement ma jirrizultax li saret xi dikjarazzjoni differenti minn xi wiehed mill-atturi. In eskussjoni (seduta tat-12 ta' Ottubru 2007[8]) l-perit tekniku spjega li dak li kien ippropona b'mod alternattiv dwar kif tista' ssir il-qasma in natura, *"….biex tkun tista' tigi accettata jrid ikun hemm qbil bejn il-partijiet kollha…."*. Fatt li jsib konferma fin-nota prezentata mill-istess perit tekniku fit-18 ta' Mejju 2007 meta ddikjara li *"l-esponenti kif diga indika fir-relazzjoni tieghu jiddikjara li l-qasma tal-assi ereditarji tal-mejtin Carmelo u Giovanna Camilleri mhijiex kommodament divizibbli, u ghalhekk l-esponent kien ghamel biss suggerimenti lill-partijiet dwar kif jistghu jipprocedu"* (fol. 341). Qbil li ma jezistix. Rajna kif fil-massa ereditarja ta' Carmelo u Giovanna konjugi Camilleri jidhlu f'kull wahda nofs (1/2) indiviz tat-tlett immobbli li kienu jifformaw parti mill-komunjoni tal-akkwisti.

Skond l-Artikolu 907 tal-Kodici Civili (Kap. 16), *"Fil-qasma tal-wirt ghandhom jigu mharsa d-disposizzjonijiet migjubin fis-Sub-Titoli II u III tat-Titolu V tat-Taqsima I tat-Tieni Ktieb ta' dan il-Kodici u fl-artikoli 908 sad-912"*. Disposizzjonijiet li jittrattaw il-qasma tal-beni in komun (Artikolu 496 *et sequitur*). Il-principji huma li:-

(a) Ir-regola fondamentali fil-ligi hi li biex wiehed johrog mill-komunjoni ghandha ssir id-divizjoni in natura. Ir-rimedju tal-licitazzjoni huwa ta' natura straordinarja. Meta fond hu divizibbli kommodament (igifieri minghajr diskapitu ta' l-interessi tal-kondividenti fis-sens li m'ghandux ikun hemm deprezzament fil-valur ekonomiku tal-fond bil-qasma materjali tieghu), ma ghandux jigi applikat ir-rimedju tal-licitazzjoni;

(b) Bhala regola d-divizjoni ghandha ssir bix-xorti;

(c) Meta l-kondividenti jkunu qeghdin jikkonkorru fi kwoti dizugwali, ghandu jigi determinat mill-Qorti jekk id-

[8] Fol. 359.

divizjoni ghandhiex issir bix-xorti jew b'assenjazzjoni (**Nobbli Galea Testaferrata et vs Nobbli Trapani Galea et**, Appell Civili, 20 ta' Dicembru 1946 – Vol. XLI.i.257).

7. Dwar il-valuri tal-proprjeta' meritu ta' din il-kawza li nghataw mill-perit tekniku, ma saret l-ebda kontestazzjoni min-naha tal-partijiet. Opinjoni li tikkostitwixxi element ta' prova li l-Qorti ma tistax tiskarta mehud in konsiderazzjoni li ma tressqux provi li b'xi mod jistghu jxejnu din il-prova. Kif osservat il-Qorti tal-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Benjamin Camilleri nomine vs Charles Debattista nomine** deciza fid-9 ta' Frar 2001, *"l-opinjoni teknika konfermata bil-gurament minn Perit Tekniku bhal kull prova ohra setghet tigi skartata mill-Qorti. Dan pero' mhux leggerment jew kapriccozament imma biss fejn tirrizulta raguni valida mill-atti. Bhala regola hu stabbilit anke minn gurisprudenza illi l-Qorti ma kellhiex tiskarta jew twarrab opinjoni tal-Perit Tekniku minnha nominat ghaliex dik kif inghad tikkostitwixxi element ta' prova mportanti jekk mhux determinanti li kellu jifforma l-gudizzju tal-gudikant."*

8. Il-Qorti hi tal-fehma li fil-kaz odjern ma tistax tqis li l-gid kollu jifforma parti minn massa ereditarja wahda, in kwantu l-wirt ta' l-omm hu regolat minn testment fejn innominat bhala werrieta universali lil erbgha (4) minn uliedha filwaqt li l-missier miet intestat u ghalhekk il-werrieta huma t-tmien (8) ulied. Hemm ukoll, kif rajna, il-ftehim min-naha tal-werrieta ta' l-omm li jibqghu fi stat ta' komunjoni bejniethom ghal dak li jolqot l-eredita' ta' l-omm. Mehud ukoll in konsiderazzjoni tat-tieni talba tal-atturi, il-komunjoni trid tinqasam f'zewg porzjonijiet ugwali. M'hemmx problema li dan isir, in kwantu mir-rapport tal-perit tekniku jirrizulta li l-immobbli formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti jistghu facilment jinqasmu f'zewg ishma fis-sens li:-

<u>**Porzjon A**</u> tkun tikkonsisti fl-art ta' Mewta, Triq San Blas, Nadur, Ghawdex u l-art tad-Duru, Nadur valur komplessiv ta' hamsa u ghoxrin elf lira Maltija (Lm25,000).

<u>Porzjon B</u> tkun tikkonsisti fil-fond numru erbgha u hamsin (54), Triq tas-Sajd, Nadur stmat fl-ammont ta' hamsa u ghoxrin elf lira Maltija (Lm25,000).

Ishma li ghandhom jittellghu bix-xorti, wahda li tigi assenjata lill-eredita' ta' Giovanna Camilleri u s-sehem l-iehor lill-eredita' ta' Carmelo Camilleri. F'dan ir-rigward hu rilevanti dak li osserva Prof. V. Caruana Galizia (*Notes on Civil Law*[9]):- *"Under the system of the community, there are three estates, the common estate, that of the husband and that of the wife. To liquidate is to verify which property belongs to the one or to the other of such estates and which are the respective liabilities"* (pagna 497). Kompla josserva li *"the final result after that the community is liquidated, will represent the estate of the community, and the particular estates of husband and wife. The acquests are divided into two between the two estates, and the share belonging to each of such estates is added to them, so that in the end there will only be two estates which are proper to the husband and to the wife"* (pagna 498). Hu dak hu proprju l-ezercizzju li qeghda taghmel il-Qorti bil-mod kif qeghda tipprocedi.

9. Ghal dak li hu l-gid provenjenti mill-wirt ta' Giovanna Camilleri, rajna kif il-werrieta taghha jridu li l-gid jibqa' komuni. Mhux l-istess fir-rigward tal-gid provenjenti mill-wirt ta' Carmelo Camilleri li miet intestat u li l-gid tieghu jrid jinqasam bejn sebgha[10] (fir-rigward ta' l-eredi ta' Carmelo Camilleri li miet fil-mori ta' dawn il-proceduri, is-sehem taghhom imbaghad jista' jinqasam bejn l-eredi taghhom). Biex tinghata d-divizjoni mhux bizzejjed li l-beni in komuni jkunu jistghu materjalment u fizikament jigu divizi, imma *"…jehtieg ukoll li l-beni jigu divizi komodament u bla diskapitu"* (**Zammit vs Grech** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fit-8 ta' Marzu 1983). Fil-kawza **Giuseppe Meilak et vs Cecilia Zahra Scicluna**

[9] Edizzjoni Riveduta 1978 mill-Professur J.M. Ganado.
[10] Rajna kif il-werrieta ta' Carmelo Camilleri huma tmienja (8) ghalkemm fil-mori tal-proceduri mietu l-atturi Michael Camilleri u Joseph Camilleri u fil-5 ta' Settembru 2003 sar kuntratt fl-atti tan-nutar Dr. Kristen Dimech li bih il-konvenut Anthony Camilleri biegh lil Peter Camilleri is-sehem tieghu (1/8) mill-wirt ta' missierhom.

deciza mill-Qorti ta' l-Appell fit-28 ta' Gunju 1948, inghad: *"meta fond ikun divizibbli komodament u minghajr diskapitu, ma ghandux jigi applikat il-licitazzjoni. Komodament, jigifieri minghajr pregudizzju ta' l-interessi tal-kondividenti; minghajr diskapitu, jigifieri illi ma ghandux ikun hemm deprezzament fil-valur ekonomiku tal-fond bid-divizjoni materjali tieghu"*. Ghal dak li hu pregudizzju, gie konfermat li dan jinkludi, *"fl-isproporzjon konsiderevoli bejn id-diversi porzjonijiet jew ishma li ggib maghha certi konsegwenzi ghal modus divisionis tal-qasma materjali tal-fondi. ("**Romeo Fleri et -vs- Giuseppe Portelli et**", Prim' Awla, Qorti Civili, 2 ta' Marzu 1959)"* (**Charles Camilleri nomine vs Amy Buttigieg et** deciza fil-31 ta' Jannar 2003 mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili[11]). Il-Qorti hi tal-fehma li mir-rapport imhejji mill-perit tekniku m'hemmx dubju li mehud in konsiderazzjoni tan-numru tal-kondividendi, in-numru ta' assi ereditarji, id-daqs tal-proprjetajiet, u anke l-valur taghhom, il-qasma tas-sustanzi ereditarji m'hijiex rakkomandabbli u wisq inqas tista' ssir kommodament. Ghalhekk fic-cirkostanzi attwali ma jidhirx li hemm triq ohra ghajr dik ta' licitazzjoni. Ghalkemm hu minnu li ma saret l-ebda talba f'dan is-sens mill-konvenuti, kif tajjeb gie osservat mill-Qorti ta' l-Appell fil-kawza fl-ismijiet **Marianna Mallia et vs Sindaco Dr. Giuseppe Falzon et** deciza fil-21 ta' April 1887:-

"La licitazione di beni comuni puo' essere ordinate, quando non sia praticabile od espediente la loro divisione a sorte o per via di assegnazione. Si puo' ordinare la licitazione anche senza una speciale domanda nella citazione a tale oggetto su di duna domanda generica per la divisione.

La licitazione; in sostanza, e' un Modus divisionis, e l'azione per la divisione comprende virtualmente la domanda per la licitazione, e, concorrendovi I debiti requisiti, la licitazione e' una conseguenza necessaria dell'azione per la divisione. Nella licitazione possono essere ammessi anche oblatori estranei, secondo le circostanze".

[11] Imhallef P. Sciberras.

Hekk ukoll fil-kawza fl-ismijiet **Farrugia vs Camilleri ed altri** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili fil-21 ta' Frar 1900 gie osservat: *"La domanda per la divisione inchiude virtualmente quella relative alla licitazione"* (Vol. XVII.ii.182). Principju li gie konfermat fil-kawzi fl-ismijiet **Giuseppe Meilak et vs Cecilia Zahra Scicluna** deciza fit-28 ta' Gunju 1948 mill-Qorti ta' l-Appell (Vol. XXXIII.i.329) u **Anthony Galea et vs George Axisa nomine** deciza mill-Prim'Awla tal-Qorti Civili[12] fil-11 ta' Gunju 2002.

10. Mill-atti processwali jirrizulta wkoll li saru benefikati fil-fond numru erbgha u hamsin (54), Tas-Sajd, Nadur. Il-perit tekniku rrelata li dawn *"attribwibbli ghal Mikiel Camilleri huma ta' Lm1,000, waqt li l-benefikati attribwibbli ghal Peter Camilleri, Salvu Camilleri u Giuseppe Camilleri, huma ta' Lm50 kull wiehed"* (fol. 224). Hadd mill-partijiet ma ressaq xi ilment dwar dak li rrelata l-perit[13] u fic-cirkostanzi l-Qorti ser taddotta l-opinjoni tal-perit tekniku li meta xehed fis-seduta tat-12 ta' Ottubru 2007 (fol. 359) iddikjara li *"fir-rigward ta' benefikati, kif diga' ghidt, jiena l-konsiderazzjonijiet li hadt huwa mill-provi li tresqu fis-seduti peritali mill-partijiet rispettivi"*. Ovvjament nofs dawn l-ispejjez iridu jaghmlu tajjeb ghalihom il-werrieta ta' Giovanna Camilleri u n-nofs l-iehor ikunu a karigu tal-werrieta ta' Carmelo Camilleri.

Ghal dawn il-motivi u wara li gie michud ir-rikors prezentat mill-konvenuti Paola u Maria ahwa Camilleri tat-3 ta' Novemberu 2004 (fol. 211), il-Qorti qeghdha taqta' u tiddeciedi l-kawza (inkluz it-talba rikonvenzjonali) billi:-

1. Tichad l-eccezzjonijiet ulterjuri moghtija fit-18 ta' Frar 2008 minn Paola u Maria ahwa Camilleri u Jane Sultana u Carmela sive Karen Camilleri in kwantu eccepew li fir-rigward ta' l-eredita' ta' Carmelo Camilleri l-

---

[12] Imhallef David Scicluna.

[13] Ghalkemm l-atturi Maria u Paola Camilleri qalu (ara nota ta' sottomissjonijiet) li ghamlu spejjez fil-fond, provi ma tressqux.

azzjoni hi milquta mill-preskrizzjoni estintiva kontemplata fl-Artikolu 2143 tal-Kodici Civili (Kap. 16).

2. Tiddikjara li l-immobbli formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti li kienet tezisti bejn Carmelo u Giovanna konjugi Camilleri huma dawk li jissemmew f'paragrafu numru 3(a) ta' din is-sentenza taht l-intestatura ***"beni formanti parti mill-komunjoni ta' l-akkwisti bejn Carmelo u Giovanna konjugi Camilleri"***.

3. Tordna li l-gid formanti parti mill-komunjoni tal-akkwisti li kienet tezisti bejn Carmelo u Giovanna konjugi Camilleri jinqasam fi tnejn, fis-sens:-

(a) **Porzjon A** tkun tikkonsisti fl-art ta' Mewta, Triq San Blas, Nadur, Ghawdex u l-art tad-Duru, Nadur valur komplessiv ta' hamsa u ghoxrin elf lira Maltija (Lm25,000); u

(b) **Porzjon B** tkun tikkonsisti fil-fond numru erbgha u hamsin (54), Triq tas-Sajd, Nadur.

4. Tordna li l-porzjonijiet A u B jittellghu bix-xorti, u wahda tigi assenjata lill-assi ereditarji ta' Giovanna Camilleri filwaqt li l-ohra tigi assenjata lill-assi ereditarji ta' Carmelo Camilleri.

5. Tiddikjara li l-assi ereditarji ta' Giovanna Camilleri jikkonsistu f'porzjon A jew B skond liema titla' bix-xorti u l-assi parafernali li ma tressqux provi dwarhom hlief ghad-denunzja ta' proprjeta' taxxabbli (fol. 260) li kienet saret mill-attur Michael Camilleri (illum mejjet).

6. Tiddikjara li l-assi ereditarji ta' Carmelo Camilleri jikkonsistu f'porzjon A jew B skond liema titla' bix-xorti u l-assi parafernali elenkati f'paragrafu 3(b) ta' din is-sentenza bl-intestatura **"Assi parafernali ta' Carmelo Camilleri"**.

7. Tahtar lin-nutar Dr. Michael Refalo sabiex jtella' l-polza u jippubblika l-att relattiv fir-rigward ta' porzjonijiet A u B nhar il-Gimgha, 11 ta' April 2008 f'12.00

p.m. jew f'data ohra skond l-ordni li tista' taghti l-Qorti wara li ssir talba f'dan is-sens minn min jista' jkollu nteress, u lill-avukat Dr. Samuel Azzopardi bhala kuratur sabiex jirraprezenta lill-eventwali kontumaci fuq il-kuntratt u ghal dak kollu li hemm bzonn li jsir in konnessjoni mad-divizjoni li hi meritu tal-kawza.

8. Tordna li l-assi ereditarji ta' Carmelo Camilleri jinbieghu kollha bil-licitazzjoni in kwantu m'humiex kommodament divizibbli, u (wara li jitnaqqsu l-ispejjez u tithallas is-somma ta' elf mija u erbgha u sittin euro u tmienja u sittin centezmu (€1,164.68)[14] lis-sehem spettanti lil Michael Camilleri u mija u sittax-il euro u sitta u erbghin centezmu (€116.46)[15] lil kull wiehed minn Peter Camilleri, Salvu Camilleri u s-sehem spettanti lil Joseph Camilleri) ir-rikavat ghandu jinqasam bejn il-partijiet f'sehem ta' ottava parti (1/8) lil kull wiehed minn ulied Carmelo Camilleri[16] b'dan li s-sehem ta' Anthony Camilleri ghandu jircevih ukoll il-konvenut Peter Camilleri li kif rajna b'kuntratt tal-5 ta' Settembru 2003 xtara minghand il-konvenut Anthony Camilleri s-sehem ta' ottava parti (1/8) mill-wirt ta' missierhom. Ghal fini ta' stima l-Qorti qeghda taddotta u taghmel riferenza ghall-valuri kif moghtija mill-perit tekniku u li ssemmew fil-paragrafu numru 3(b) ta' din is-sentenza. Inoltre, il-barranin qeghdin jigu mistiedna biex joffru.

Spejjez jithallsu mill-partijiet skond il-kwota rispettiva li kull wiehed ghandu fl-ereditatjiet rispettivi, b'dan li l-ispejjez tal-eccezzjonijiet ulterjuri moghti fit-18 ta' Frar 2008 huma a karigu tal-parti li tathom.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------

[14] Ekwivalenti ghal hames mitt lira Maltija (Lm500).
[15] Ekwivalenti ghal hamsa u ghoxrin lira Maltija (Lm25).
[16] Ovvjament wara, ir-rikavat ta' dawk mill-partijiet li mietu fil-mori tal-proceduri (Michael u Joseph ahwa Camilleri) jkun jista' jinqasam bejn il-werrieta skond min huma.